

Върховенство на закона: как работи член 7 на Договора за ЕС

ЕС има механизъм да се намеси при риск от нарушаване на европейските ценности в някоя страна членка. Научете за процедурата по член 7 на Договора за ЕС.

Притеснения за положението в Унгария

На 12 септември депутатите [решиха](#) да поискат от Съвета да определи дали съществува реален риск Унгария да извърши нарушение на основополагащите ценности на ЕС. Задействаната процедура е съгласно член 7 на Договора за Европейския съюз. Депутатите подчертават редица проблеми относно функционирането на институции в страната, в това число във връзка с изборителната система, независимостта на съдебната власт и зачитането на правата и свободите на гражданите.

Върховенството на закона е ключов принцип в демократичните държави, а [член 2 на Договора за Европейския съюз](#) определя зачитането на върховенството на закона като една от ценностите, върху които е основан ЕС. Нарушение на европейските ценности оправдава реакция на европейско ниво и това е, което се цели с процедурата по [член 7 на Договора за Европейския съюз](#).

Процедурата по член 7

[Процедурата по член 7](#) цели да защити европейските ценности и е въведена с Договора от Амстердам от 1997 г. Предвидени са два механизма - първият е превантивен и се прилага, когато съществува ясен риск от нарушаване на европейските ценности, а вторият е свързан с налагането на санкции, когато вече е възникнало нарушение. Евентуалните санкции не са ясно дефинирани в европейските договори, но могат да включват отнемането от страната нарушителка на правото да гласува в Съвета и Европейския съвет.

И при двата механизма крайното решение се взема от представителите на държавите-членки в Съвета. При превантивния механизъм е необходимо четири пети от страните да гласуват в подкрепа на решение за наличие на риск, а установяването на съществуването на нарушение изисква единодушие между държавните ръководители. И в двата случая засегнатата страна-членка не участва в гласуването.

Вижте нашата инфографика за повече подробности.

Ролята на Парламента

Съгласно член 7 Парламентът е една от институциите, която може да инициира превантивния механизъм, като призове Съвета да се произнесе, че има риск от нарушаване на ценностите на ЕС. Гласуването относно Унгария беше първият път, в който Парламентът пое подобна инициатива.

Парламентът дава своето одобрение с абсолютно мнозинство от депутатите (т.е. поне 376 гласа "за") и с подкрепата на две трети от всички гласували. По подобен начин съгласието на Парламента би било необходимо, ако от държавните ръководители се искаше да решат, че е имало нарушаване на ценностите на ЕС (т.е. по втория механизъм).

През март Парламентът [подкрепи искане на Комисията за активиране на предпазния механизъм](#) заради опасения за върховенството на закона в Полша. Съветът проведе изслушване през юни на представители на полското правителство относно повдигнатите въпроси за разделението на властите, независимостта на съдилищата и защитата на основните свободи в страната.

В защита на ценностите на ЕС

Как работи член 7 на Договора за ЕС

СВОБОДА ДЕМОКРАЦИЯ

ЦЕННОСТИТЕ НА ЕС
посочени в член 2 на Договора за ЕС

РАВЕНСТВО ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА

ЗАЧИТАНЕ НА ЧОВЕШКОТО ДОСТОЙНСТВО И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Ако тези ценности на ЕС се смятат за нарушени от държава-членка,

Член 7

от Договора за Европейския съюз (процедурен начин за реакция от Съвета с Договора от Амстердам през 1997 г.)

МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ	МЕХАНИЗЪМ ЗА НАЛАГАНЕ НА САНКЦИИ
<p>Когато има ясен риск от сериозно нарушение на ценностите на ЕС</p> <p>Член 7(1)</p> <p>Съветът констатира, че има ясен РИСК от нарушение</p> <p>Процедурата се задейства от</p> <p>1/3 от държавите-членки в Съвета</p> <p>ИЛИ</p> <p>Комисията Парламента</p>	<p>Когато са настъпили тежки и продължителни нарушения на ценностите на ЕС</p> <p>Етап 1</p> <p>Член 7(2)</p> <p>Държавните ръководители в ЕС (Европейският съвет) установяват НАЛИЧИЕТО на тежки и продължителни нарушения</p> <p>1/3 от държавите-членки в Съвета</p> <p>ИЛИ</p> <p>Комисията</p>
<p>Парламентът трябва да даде съгласие с</p> <p>50% + 1 & 2/3</p> <p>абсолютно мнозинство от състава на Парламента мнозинство от гласуващите депутати</p>	
<p>Засегнатата държава-членка прави изложение пред Съвета</p> <p>Съветът взема решение</p> <p>МНОЗИНСТВО ОТ 4/5 от държавите-членки</p>	<p>Засегнатата държава-членка е поканена да представи своята позиция преди решението</p> <p>Европейският съвет взема решението си С ЕДИНОДУШИЕ</p> <p>Етап 2</p> <p>Член 7(3)</p> <p>СЪВЕТЪТ МОЖЕ ДА СПРЕ МЯКОМ ОТ ПРАВТА, СВЪРЗАНИ С ЧЛЕНСТВОТО В ЕС, включително правото на глас</p> <p>Решението изисква квалифицирано мнозинство</p> <p>72% от държавите-членки трябва да гласуват в подкрепа</p> <p>представители поне 50% от населението в ЕС</p>
<p>Засегнатата държава-членка не участва в гласуването в Съвета и в Европейския съвет</p>	

Научете как работи процедурата по член 7 на Договора за ЕС